

**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 247
im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka”
w Warszawie**

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r, - o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287 i 1681),
3. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 60)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325),

Założenia ogólne

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe w Szkole Podstawowej nr 247 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie ukierunkowane jest na :

- Rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- Wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- Wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- Wykorzystanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

1. rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń
2. rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
3. rozwijanie wiedzy o rynku pracy

4. rozwijanie wiedzy zawodoznawczej
5. kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
6. rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
7. kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
8. przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika
9. rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
10. rozwijanie kompetencji transferowalnych,
11. rozwijanie umiejętności uczenia się,
12. kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
13. redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

1. Budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia.
2. Aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach
3. Rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli.

Cele ukierunkowane na rodziców:

1. Aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach.
2. Aktualizacja wiedzy na temat ofert warszawskich szkół ponadpodstawowych.
3. Aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych.
4. Udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia.
5. Rozwijanie kompetencji doradczych rodzica i wskazanie obszarów wsparcia doradczego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego, działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziale przedszkolnym oraz w szkole podstawowej realizowane są :

- na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętym programem wychowania przedszkolnego.
- na zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (kl. I-VIII) oraz w ramach zajęć z doradztwa zawodowego (kl. VII-VIII) ,
- na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem,
- w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach.

Oddział przedszkolny

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 12.02.2109 r. działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego mają na **celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.**

Doradztwo zawodowe w oddziale przedszkolnym powinno być ukierunkowane na kształtowanie:

- proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundamentu aktywności zawodowej,
- sprawczości, tj. przekonania dzieci, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu,
- samodzielności i samoobsługi oraz kształtowanie takich cech jak utrzymanie ładu, doprowadzanie podejmowanych prac do końca i porządkowanie miejsca pracy,
- szacunku do pracy innych,
- umiejętności współdziałania,
- bardzo ważne jest również to, aby poprzez działania realizowane w ramach preorientacji zawodowej w oddziale przedszkolnym wspierać eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w oddziale przedszkolnym

a) Poznanie siebie - dziecko:

- określa, co lubi robić,
- podaje przykłady różnych zainteresowań,
- określa, co robi dobrze,
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

b) Świat zawodów i rynek pracy - dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe przez te osoby,
- opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach,
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...),
- wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie,
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

c) Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej),
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

d) Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych:

- opowiada, kim chciałoby zostać,

- na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu,
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

Przykładowe formy realizacji doradztwa zawodowego w oddziale przedszkolnym

Zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego w oddziale przedszkolnym wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Ponad to dzieci :

- przygotowują wspólną książkę, w której zamieszczą swój portret wraz z rysunkiem tego co lubią robić/ co jest ich mocną stroną,
- poznają nazwy zawodów oraz ich funkcje,
- odegrają scenki przedstawiające różne zawody,
- dowiedzą się czym zajmują się rodzice - chętni rodzice przyjdą, aby opowiedzieć o tym jaki zawód wykonują i na czym on polega,
- odbędzie się pogadanka między innymi z: policjantem, pielęgniarką, bibliotekarką,
- zostaną zorganizowane wycieczki do zakładów pracy i instytucji edukacyjnych między innymi do: teatru, kina, domu kultury oraz na farmę.

W realizację programu doradztwa zawodowego zostaną włączeni w szczególności rodzice oraz przedstawiciele zakładów pracy i pracodawców, a także instytucji edukacyjnych oraz rynku pracy.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego zrealizowany zostanie projekt „Każdy zawód jest potrzebny!” na podstawie książek: B. Forma, A. Przepióra, Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Blżej Przedszkola, Kraków 2016

Literatura

1. Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Deć K., Sowiar D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

2. Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016
3. Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.
4. Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
5. Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
6. Strzeмиńska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.
7. Film <http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy-czyli-blekitek-poznajemy-zawody>

Klasy I-VI

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych **obejmują doradztwo zawodowe, które ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.**

Klasy I - III

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

a) Poznanie siebie - uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

b) Świat zawodów i rynek pracy - uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach,
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach,
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształtowanie otoczenia, w którym funkcjonuje,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,

- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

c) Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności,
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

d) Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- ⑩ opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- ⑩ planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- ⑩ próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cele ogólne programu doradztwa zawodowego w klasach I-III

1. Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
2. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
3. Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
4. Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
5. Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Formy realizacji treści z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Tak ogólnie zarysowany cel będzie realizowany poprzez:

1. rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
2. rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
3. rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
4. rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
5. kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
6. rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
7. kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej,
8. przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
9. rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
10. rozwijanie kompetencji transferowalnych,
11. rozwijanie umiejętności uczenia się,
12. kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
13. redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego w klasach I-III zrealizowane zostaną:

1. zajęcia z pedagogiem szkolnym, psychologami (w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej) na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>) Przykładowe tematy to: Brawo ja! –

prezentacja własnych talentów ; Zawód moich rodziców ; Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły ; Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? Po co ?

2. Aktywność uczniów w ramach małego samorządu się uczyć.
3. Wyjścia i wycieczki (np. warsztaty teatralne, filmowe).
4. Udział uczniów w konkursach.
5. Spotkanie z funkcjonariuszem Straży Miejskiej.
6. Zawód moich rodziców.
7. Spotkanie z przyrodnikiem – poznajemy królestwo mrówek.
8. Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły.
9. Poznanie zawodu żołnierza. Zapoznanie z fragmentami książki „Wojtek spod Monte Cassino”, dyskusja, ćwiczenia.
10. warsztaty na temat zdrowego odżywiania. Poznanie zawodu dietetyka i kucharza

Literatura

1. Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;
http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
2. Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
3. Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
4. Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Blżej Przedszkola, Kraków 2016
5. Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
6. Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
8. Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV – VI

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

a) Poznawanie własnych zasobów - uczeń:

1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

b) Świat zawodów i rynek pracy - uczeń:

1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
2. opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka,
3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
4. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
5. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

c) Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - uczeń:

1. wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój sposób indywidualny,
2. wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
3. samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy,

d) Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych – uczeń:

1. opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych,
2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą,

Formy realizacji treści z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

1. Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą, psychologiem oraz pedagogiem szkolnym (w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej).

2. Lekcje na podstawie publikacji J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska. Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>) lub www.spw.edu.pl

Przykładowe tematy to:

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Wybieram ten zawód, bo... .
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.
- W ramach spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, autorami książek i publikacji.
- W ramach wyjść i wycieczek zawodoznawczych dla klas IV-VI np. do Centrum Pieniądza w Warszawie
 - W ramach udziału uczniów w konkursach.
 - W ramach działalności samorządu szkolnego klas IV -VI.
 - W ramach wolontariatu uczniów klas 5 i 6 .
 - w ramach udziału w pracach przy tworzeniu gazetki szkolnej.

Literatura

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>
- Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, Warszawa 2006
Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym,

Klasy VII i VIII

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego **w klasach VII i VIII prowadzone są działania w zakresie doradztwa zawodowego, które są realizowane :**

- na zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- w ramach 10 zajęć z doradztwa zawodowego,
- na zajęciach prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII

a) Poznawanie własnych zasobów - uczeń:

określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,

- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

b) Świat zawodów i rynek pracy - uczeń:

- ⑩ wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,
- ⑩ porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
- ⑩ wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy,
- ⑩ uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- ⑩ analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- ⑩ wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową,
- ⑩ dokonuje autoprezentacji,
- ⑩ charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

c) Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,

- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

d) Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII

1. Obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego w ilości 10 -ciu godzin, w ciągu roku dla każdego oddziału klas siódmych i ósmych.

Przykładowe tematy zajęć w klasie 7

1. Formuła optymalnego wyboru zawodu.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.
3. Moje predyspozycje i uzdolnienia.
4. Bogaty świat zawodów.
5. Zawód, który do mnie pasuje.
6. 7 nawyków skutecznego nastolatka.
7. Dobry plan drogą do sukcesu.
8. Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
9. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Przykładowe tematy zajęć w klasie 8

1. Etapy projektowania kariery zawodowej.
2. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
3. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
4. Moje role na rynku pracy – pracownik, pracodawca, współpracownik.
5. Jak rozmawiać z pracodawcą? Moje aspiracje i potrzeby a oczekiwania rynku pracy.

6. Czy karierowicz może zrobić karierę? Etyka pracy w praktyce.
7. Jak Cię widzą, tak ... Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.
8. Jak zostać fachowcem , czyli o roli kwalifikacji i kompetencji w profilu zawodowym.
9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).
11. Spotkania z rodzicami w ramach dni otwartych oraz zebrań.
12. Wycieczka zawodoznawcza do Centrum Kształcenia Praktycznego w Warszawie.
13. Udział w Bielańskich Targach Edukacyjnych.
14. Udział w Targach Edukacyjnych w PKiN w Warszawie.
15. Zajęcia z zakresu edukacji zawodowej z nauczycielem wychowawcą – zgodnie z planem pracy wychowawczej oddziałów.
16. Wizyty przedstawicieli szkół licealnych, techników oraz szkół branżowych w naszej szkole oraz udział uczniów klas VII i VIII w dniach otwartych tych szkół.
17. Angażowanie uczniów w wolontariat.
18. Aktualizacja gazetki szkolnej, dotyczącej doradztwa edukacyjno – zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów klas ósmych.
19. Angażowanie uczniów do prac w Samorządzie Uczniowskim.
20. Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez ich udział w konkursach.

Literatura dla ucznia

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zys i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych;http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009
- Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEŻiU, Warszawa 2006
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2017
- Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008
- Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2012
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEŻiU, Warszawa 2004
- Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Warszawa 2007

Inne działania z zakresu doradztwa zawodowego w szkole

1. Organizacja spotkań zawodoznawczych w świetlicy szkolnej .

W ramach orientacji zawodowej w świetlicy szkolnej w klasach 1-3 organizowane są spotkania pod hasłem „Poznaj zanim wybierzesz” - są to spotkania z osobami reprezentującymi różne zawody. Wśród zapraszanych gości są rodzice uczniów.

2. Zorganizowanie kącika w bibliotece szkolnej - gromadzenie zasobów z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego (literatura, publikacje, ulotki, zaproszenia).
3. Wolontariat.
4. Gazetka szkolna.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 10
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Warszawie przy ul. Mińskiej
- Ośrodek Rozwoju Edukacji
- Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych
- Wydział Oświaty i Wychowania Warszawa Bielany
- Biuro Edukacji Miasta Stołecznego Warszawy
- Kuratorium Oświaty
- Instytut Badań Edukacyjnych
- Licea, technika, szkoły branżowe I stopnia i II stopnia z terenu Miasta Stołecznego Warszawy
- Straż Miejska
- Straż Pożarna
- Policja
- Bielańskie Centrum Edukacji Kulturalnej, ul. Szegdyńska
- Pałac Młodzieży w Warszawie - Centrum Informacji i Doradztwa Młodzieżowego

Program realizacji Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego w roku szkolnym 2020/2021.

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

Tematyka działań	Podmioty, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
SEMESTR I				
spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021	wszyscy nauczyciele	dyskusja, analiza potrzeb	pierwszy tydzień września	doradca zawodowy
Ewaluacja ex-ante: Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VIII	sondaż, dyskusja grupowa	wrzesień	doradca zawodowy
Ewaluacja ex-ante: Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych uczniów	klasy VIII	sondaż	wrzesień	doradca zawodowy
Ewaluacja ex-ante: Analiza dostępnych zasobów (także w kontekście edukacji zdalnej lub hybrydowej)			wrzesień	doradca zawodowy
Ewaluacja ex-ante: Analiza danych uzyskanych z diagnozy		omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas VIII, pedagogiem	Wrzesień/ październik	doradca zawodowy
Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII (10h)	klasy VIII	zajęcia obowiązkowe	wrzesień- styczeń	doradca zawodowy
spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców „ Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”	rodzice uczniów VIII klas	spotkanie informacyjno-doradcze	grudzień	doradca zawodowy, wychowawcy klas
Warsztaty zawodoznawcze w CKZ	uczniowie klas VIII	lekcje praktyczne w czterech pracowniach pod	październik/grudzień	wychowawcy klas , doradca zawodowy

		nadzorem nauczyciela zawodu		
„Mistrz w swoim fachu” (Być może online)	klasy VIII	spotkania z przedstawicielem zawodu	wrzesień- styczeń	doradca zawodowy
Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa zawodowego		gazetka ścienna	cały semestr	doradca zawodowy
Indywidualne doradztwo edukacyjno- zawodowe	uczniowie klas VII i VIII	indywidualne konsultacje	wrzesień - styczeń	doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Ewaluacja formatywna	klasy VIII	sondaż	koniec semestru	doradca zawodowy
SEMASTR II				
Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII (10h)	klasy VII	zajęcia obowiązkowe	luty - czerwiec	doradca zawodowy
Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	klasy VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II	wychowawcy klas, doradca zawodowy
„Mistrz w swoim fachu” (być może online)	klasy VIII	Spotkanie z przedstawicielem zawodu	luty- maj	doradca zawodowy
Warsztaty zawodoznawcze w CKZ (w przypadku niezrealizowania zadania w I semestrze)	Klasy VIII	lekcje praktyczne w czterech pracowniach pod nadzorem n-la zawodu	Kwiecień/maj	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego		gazetka ścienna	cały semestr	doradca zawodowy
Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	klasy VII i VIII	indywidualne konsultacje	luty- czerwiec	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Ewaluacja końcowa	uczniowie klas VII i VIII, wychowawcy klas	sondaż	pod koniec II semestru	doradca zawodowy
Dni otwarte w Liceach (online) w poszczególnych szkołach	uczniowie klas VIII	indywidualne uczestnictwo, rejestracja	kwiecień/maj	wychowawcy, rodzice, doradca zawodowy
Salon Edukacyjny Perspektywy 2021 (być może online)	uczniowie klas VIII	indywidualne uczestnictwo, rejestracja	marzec/czerwiec	wychowawcy, rodzice, doradca zawodowy

Targi Edukacyjne szkół branżowych i techników online lub (być może w PKiN)	Klasy VIII	wyjścia grupowe lub indywidualne, rejestracja – uczestnictwo indywidualne	luty maj	wychowawcy, rodzice
---	------------	---	----------	---------------------

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli przedmiotów nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań:

- ♦ Warszawskie Centrum Innowacji Społecznych w Warszawie, ul. Stara 4
- ♦ Centrum Kształcenia Zawodowego w Warszawie ul. Mińska 1/5
- ♦ Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie
- ♦ Fundacja Katalyst Educatin - Mapa Karier
- ♦ Ośrodek Rozwoju i Edukacji w Warszawie
- ♦ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Warszawie, Wrzeciono 24
- ♦ Centrum Informacji Doradztwa Młodzieżowego w Warszawie (w PKiN)

Program realizacji WSDZ 2020r., zatwierdził dyrektor szkoły.

Opracowanie: Celina Pilitowska, doradca zawodowy

